

หลักสูตรการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมประชาชน

หลักสูตรการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมการปลูกพืชผักสวนครัว

จำนวน ๓ ชั่วโมง

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอรัตนวาปี

- กิจกรรม เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต เพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน
 การส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ความเป็นมา

จากนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ตามยุทธศาสตร์ ซึ่งมุ่งเน้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนทุกช่วงวัย โดยการจัดการเรียนวิชาชีพระยะสั้น (โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน) ให้กับประชาชนที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน บริบทของพื้นที่จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิต และการพัฒนาทักษะชีวิตในการเตรียมความพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และการเข้าสู่สังคม

ประชาชนทั้ง ๕ ตำบลในอำเภอรัตนวาปี มีพื้นที่ส่วนใหญ่ทำการเกษตร เช่น การทำนา การทำสวนยางพารา และการเลี้ยงสัตว์ หลังจากการเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตร มีการประกอบอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ให้กับคนในชุมชน ที่ประชาชนใช้เวลาว่างหลังจากการเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตร โดยการรวมกลุ่มกันประกอบอาชีพเสริม ได้แก่ แหล่งเรียนรู้เกษตรธรรมชาติฯ เป็นการเกษตรผสมผสานการเรียนรู้แนวทางเกษตรธรรมชาติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สู่การพัฒนาอาชีพ อย่างยั่งยืน ซึ่งสามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชนเป็นอย่างดี

ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุน และตอบสนองกับความต้องการของประชาชนกลุ่มเป้าหมายจึงได้จัดโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หลักสูตรพัฒนาอาชีพ วิชาการเรียนรู้การเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมการปลูกผักสวนครัว จำนวน ๓ ชั่วโมงขึ้น เพื่อเป็นการให้ความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาอาชีพให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมายและผู้สนใจในตำบลให้สามารถนำไปประกอบเป็นอาชีพพัฒนาอาชีพ เพื่อก่อให้เกิดรายได้กับตนเองและครอบครัว เป็นการสร้างอาชีพให้เกิดความมั่นคงต่อไป

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการการเรียนรู้ของประชาชนในเรื่องวิชาการเรียนรู้แนวทางเกษตรธรรมชาติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สู่การพัฒนาอาชีพ อย่างยั่งยืน เพื่อการประกอบอาชีพ

๒. เน้นการประยุกต์เกษตรธรรมชาติฯและเกษตรทฤษฎีใหม่ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและประชาชนสามารถพึ่งตนเองได้

๓. มุ่งให้ผู้เรียนประกอบอาชีพได้จริงหลังจบหลักสูตร

๔. ส่งเสริมผู้เรียนที่จบหลักสูตรสามารถนำความรู้ไปเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่ว่างงานหรือมีอาชีพอยู่แล้วและต้องการต่อยอดอาชีพ พัฒนาอาชีพ มีทักษะความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคการเกษตรทฤษฎีใหม่ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้

กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนทั้ง ๕ ตำบลของอำเภอรัตนวาปี

ระยะเวลา

ภาคทฤษฎี ๒ ชั่วโมง
ภาคปฏิบัติ ๑ ชั่วโมง
รวม ๓ ชั่วโมง

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตร การเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวเกษตรธรรมชาติ

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑. ช่องทางการประกอบอาชีพ วิชาการเรียนรู้ แนวทางเกษตรธรรมชาติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สู่การพัฒนาอาชีพอย่างยั่งยืน	๑.๑ บอกความสำคัญของการประกอบอาชีพการเกษตรธรรมชาติ ๑.๒ บอกความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการเกษตรธรรมชาติ ๑.๒.๑ บอกความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการเกษตรธรรมชาติ ๑.๒.๒ บอกความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการเกษตรธรรมชาติ ๑.๒.๓ บอกและหาแหล่งเรียนรู้ได้ ๑.๒.๔ บอกทิศทางการประกอบอาชีพเกษตรธรรมชาติ	๑.๑ ความสำคัญของการประกอบอาชีพการเกษตรธรรมชาติ ๑.๒ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการเกษตรธรรมชาติ ๑.๒.๑ ความต้องการของตลาด ๑.๒.๒ การใช้แรงงาน ๑.๒.๓ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ๑.๒.๔ การเลือกทำเลที่ตั้ง ๑.๓ แหล่งเรียนรู้ ๑.๔ ทิศทางการประกอบอาชีพเกษตรธรรมชาติ	๑.๑ ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สถานประกอบการ สื่อของจริง สื่อบุคคลในชุมชน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และใช้ในการประกอบอาชีพที่มีความเป็นไปได้ในชุมชน ๑.๒ วิเคราะห์อาชีพที่จะสามารถเลือกประกอบอาชีพได้ในชุมชนจากข้อมูลต่างๆ ๑.๓ ศึกษาดูงานในสถานประกอบการ แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในอาชีพที่ตัดสินใจเลือก ๑.๔ ครู ผู้เรียน และผู้รู้ ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับทิศทางการประกอบอาชีพเกษตรธรรมชาติในรูปแบบที่เหมาะสมกับตนเอง เช่น ลูกจ้าง เจ้าของกิจการ ร่วมทุน พ่อค้าคนกลาง ฯลฯ โดยคำนึงศักยภาพ ๕ ด้าน ได้แก่ ศักยภาพ	๓๐ นาที	-

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			ทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิประเทศ และทำเลที่ตั้งของแต่ละประเทศ ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรมประเพณี และวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่และศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่		
๒. ทักษะการประกอบอาชีพเกษตรธรรมชาติ	๒.๑ สามารถอธิบายการเตรียมการประกอบอาชีพเกษตรธรรมชาติ ๒.๒ สามารถบอกขั้นตอนวิธีเกษตรธรรมชาติฯได้ ๒.๓ มีความรู้เรื่องการคัดเลือกวัตถุดิบในเกษตรธรรมชาติ	๒.๑ ขั้นตอนการประกอบเกษตรธรรมชาติ ๒.๑.๑ สถานที่ / พื้นที่ ๒.๑.๒ การคัดเลือกวัสดุอุปกรณ์ในเกษตรธรรมชาติ ๒.๑.๓ การทำความสะอาดวัสดุอุปกรณ์ ๒.๑.๔ ความรู้ที่เกี่ยวข้องในการประกอบอาชีพเกษตรธรรมชาติ ๒.๒ การเตรียมวัตถุดิบ ๒.๒.๑ การคัดเลือกและวิธีการซื้อวัสดุและอุปกรณ์เกษตรธรรมชาติ ๒.๒.๒ การหาแหล่งวัตถุดิบ ๒.๒.๓ การสำรวจราคาวัสดุและอุปกรณ์เพื่อนำมาคำนวณต้นทุนกำไรเกษตรธรรมชาติ ๒.๓ ขั้นตอนการฝึกทักษะเกษตรธรรมชาติประเภทต่างๆ ๒.๓.๑ การคัดเลือกและจัดซื้อวัสดุและอุปกรณ์	๒.๑ การบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการเตรียมการประกอบอาชีพ ๒.๒ ศึกษาข้อมูลจากเอกสารสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผู้รู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เกี่ยวกับเรื่องวิธีเกษตรธรรมชาติฯประเภทต่างๆ การทำบัญชีรายรับรายจ่าย การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ การเลือกสถานประกอบการและสถานที่จำหน่าย ๒.๓ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๒.๔ ฝึกปฏิบัติจริง ๑) อธิบายขั้นตอนเกษตรธรรมชาติฯประเภทต่างๆ ๒) การคำนวณอัตราส่วนเครื่องปรุงส่วนผสม ๓) ลงมือเกษตรธรรมชาติฯประเภทต่างๆ ๔) สาธิตเกษตรธรรมชาติฯแบบต่าง ๆ และปฏิบัติจริง ๒.๕ วัดและประเมินผลตามหลักสูตรกำหนด	๓๐ นาที	๓๐ นาที

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		๒.๓.๑ ขั้นตอนเกษตร ธรรมชาติฯ ๑)การคำนวณอัตรา ส่วนผสมวัสดุและอุปกรณ์ ๒) วิธีเกษตรธรรมชาติฯ ๓) วิธีการบรรจุภัณฑ์ ๒.๔ ขั้นตอนการเก็บรักษา ๒.๔.๑ การเก็บรักษา วัสดุดิบ ๒.๔.๑ การเก็บรักษาวัสดุ อุปกรณ์ในเกษตร ธรรมชาติฯ ๒.๔.๑ การเก็บรักษา ผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่าย			
๓. การบริหารจัดการ	๓.๑ สามารถ บริหารเกษตร ธรรมชาติฯ - ควบคุม คุณภาพ - ลดต้นทุน เกษตรธรรมชาติฯ ได้ - การลงบัญชี รายรับรายจ่าย ๓.๒ สามารถ จัดการการตลาด ในเกษตร ธรรมชาติฯได้ - สามารถทำ ฐานข้อมูลลูกค้า - กระจาย สินค้าประเภทต่าง ไปสู่ผู้บริโภค ๓.๓ สามารถ จัดการความเสี่ยง ได้	๓.๑ การบริหารจัดการ การเกษตรธรรมชาติฯ ๓.๑.๑ การจัดการควบคุม คุณภาพในการเกษตร ๓.๑.๒ การลดต้นทุน เกษตรธรรมชาติฯ ๓.๑.๓ การวางแผนการ ผลิต ๓.๑.๔ การลงบัญชีรายรับ รายจ่าย ๓.๒ การจัดการตลาดใน เกษตรธรรมชาติฯ ๓.๒.๑ การทำฐานข้อมูล ลูกค้า ๓.๒.๒ การกระจายสินค้า สู่ผู้บริโภค ๓.๓ การจัดการความ เสี่ยงสินค้า ๓.๓.๑ การวิเคราะห์ ศักยภาพสินค้า ๑) ประเภทของวัสดุ อุปกรณ์ที่นำมาใช้ใน	๓.๑ การบริหารจัดการการผลิต จัดให้ผู้เรียน ๓.๑.๑ สํารวจและศึกษา แหล่งวัสดุ อุปกรณ์ และการใช้ ประโยชน์ของแหล่ง ทรัพยากรธรรมชาติ และทุน ต่างๆ ๓.๑.๒ การกำหนดและ การควบคุมคุณภาพผลผลิตที่ ต้องการ ๓.๑.๓ ศึกษาการลด ต้นทุนการผลิตแต่คุณภาพคงเดิม ๓.๑.๔ ศึกษา วิเคราะห์ ปัจจัยความเสี่ยงที่คาดว่าจะ เกิดขึ้น และมีแนวทางในการ จัดการความเสี่ยง ๓.๒ การบริหารจัดการ การตลาด จัดให้ผู้เรียนศึกษา ๓.๒.๑ ข้อมูลการตลาด และวิเคราะห์ความต้องการของ ตลาด ๓.๒.๒ กำหนดทิศทาง	๓๐ นาที	

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		เกษตรธรรมชาติฯ ๒) ค่าใช้จ่ายในการทำเกษตรธรรมชาติฯ ต้นทุนกำไร ๓) ผลกำไรจากการจำหน่าย ๔) คู่แข่งขัน	เป้าหมาย และแผนการจัดการตลาดที่เกี่ยวข้องกับสินค้าแบบต่างๆ ๓.๒.๓ ดำเนินการตามกระบวนการจัดการการตลาด เช่น การคิดต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาขาย การส่งเสริมการขาย การกระจายสินค้า ฯลฯ		
๔. โครงการประกอบอาชีพเกษตรธรรมชาติฯ	๔.๑ บอกความสำคัญของโครงการอาชีพได้ ๔.๒ บอกประโยชน์ของโครงการอาชีพได้ ๔.๓ บอกองค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ ๔.๔ อธิบายความหมายขององค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ ๔.๕ อธิบายลักษณะการเขียนที่ดีขององค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ ๔.๖ เขียนโครงการในแต่ละองค์ประกอบให้เหมาะสมและถูกต้องได้ ๔.๗ ตรวจสอบความเหมาะสมและความ	๔.๑ ความสำคัญของโครงการอาชีพทำเกษตรธรรมชาติฯ ๔.๒ ประโยชน์ของโครงการอาชีพทำเกษตรธรรมชาติฯ ๔.๓ องค์ประกอบของโครงการอาชีพทำเกษตรธรรมชาติฯ ๔.๔ การเขียนโครงการอาชีพทอผ้า ๔.๕ การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพทอผ้า	๔.๑ จัดให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่อง ความสำคัญของโครงการอาชีพ ประโยชน์ของโครงการอาชีพ องค์ประกอบของโครงการอาชีพ แล้วจัดกิจกรรม ๔.๒ จัดกิจกรรมการสนทนา แลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น เพื่อสร้างแนวคิดในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ ๔.๓ จัดให้ผู้เรียนศึกษาสาระข้อมูลจากใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่างการเขียนโครงการอาชีพที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง พร้อมจัดการอภิปราย เพื่อสรุปแนวคิดเป็นแนวทางในการเขียนโครงการอาชีพที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง ๔.๔ จัดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการเขียนโครงการอาชีพ ๔.๕ กำหนดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ ๔.๖ จัดให้ผู้เรียนปรับปรุงโครงการอาชีพ ให้มีความ	๓๐ นาที	๓๐ นาที

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
	สอดคล้องของ โครงการอาชีพได้		เหมาะสมและถูกต้อง ๔.๗ กำหนดให้ผู้เรียนเขียน โครงการอาชีพของตนเอง เพื่อเสนอขอรับการสนับสนุน งบประมาณดำเนินงานอาชีพ และใช้ในการดำเนินการ ประกอบอาชีพต่อไป		

วิธีการจัดการกระบวนการเรียนรู้

๑. บรรยาย
๒. สาธิต
๓. ฝึกปฏิบัติ

สื่อการเรียนรู้

๑. เอกสารประกอบการเรียนรู้ , ใบความรู้ , สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง วัสดุในเกษตรกรรมชาติฯ , เกษตรกรรมชาติทฤษฎีใหม่ ฯลฯ
๒. ภูมิปัญญาท้องถิ่น , สื่อบุคคล , วิทยากรผู้ชำนาญด้านเกษตรกรรมชาติฯพื้นเมือง
๓. ศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้

การวัดผลประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
 ๒. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพเพียงพอ สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง
- ความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

เอกสารหลักฐานการศึกษา

๑. หลักฐานการประเมินผล
๒. วุฒิบัตรออกโดยสถานศึกษา
๓. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร

การเทียบโอน -

หนังสือรับรองหลักสูตร

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอรัตนวาปี ได้พัฒนาปรับปรุงและรวบรวมหลักสูตรการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมการปลูกพืชผักสวนครัว จำนวน 3 ชั่วโมง ซึ่งเป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพบริบทและสภาพแวดล้อมของชุมชน เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ รูปแบบอบรมประชาชนได้

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอรัตนวาปี ขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรในครั้งนี้ ประกอบด้วยวิทยากรวิชาชีพ ครู กศน.ตำบล เจ้าหน้าที่งานการศึกษาต่อเนื่อง เป็นหลักสูตรที่ผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาและอนุมัติโดยผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีพต่อไป

ลงชื่อ..........ผู้เสนอหลักสูตร

(นายสุรียา อักษาด)

(ครู กศน.ตำบล/เจ้าหน้าที่งานต่อเนื่อง)

ลงชื่อ..........ผู้อนุมัติหลักสูตร

(นายทศรัศมี คงยก)

ครู รักษาการในตำแหน่ง

ผู้อำนวยการสถานศึกษา กศน.อำเภอรัตนวาปี

ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสถานศึกษา สกร.อำเภอรัตนวาปี

ลงชื่อ..........ผู้เห็นชอบหลักสูตร

(นายประเทือง นางาม)

(ประธานกรรมการสถานศึกษา)